Pedagogisch Beleid

Islamitische Peutergroep Al Amana

COLOFON

Pedagogisch Beleid Islamitische Peutergroep Al Amana.

Dit pedagogisch beleidsplan is opgesteld voor de peutergroep Al Amana binnen Kindcentrum Al Amana.

Versie: 1.0
Ingang: aangepaste

versie mei 2026

Doelgroep: Pedagogisch

medewerkers, ouders

Met vragen over dit document kun je terecht bij de schoolleider van Al Amana.

Inhoudsopgave

Inleiding **5**

1. Missie en visie peutergroep Al Amana **6**

1.1 Missie *6*

1.2 Visie *6*

1.3 Kernwaarden *6*

1.4 De doelgroep: *7*

1.5 Voorschoolse educatie (VE) *7*

1.6 VE-programma *8*

2. Medewerkers in de praktijk **9**

2.1 Pedagogisch medewerkers *9*

2.2 Pedagogisch beleidsmedewerker *9*

2.3 Pedagogisch coach *9*

2.4 Pedagogisch coach en beleidsmedewerkers *9*

3. De vier pedagogische basisdoelen **11**

3.1 Het bieden van emotionele veiligheid *11*

3.2 Het bevorderen van de persoonlijke competentie *12*

3.3 Het bevorderen van de sociale competentie *12*

3.4 Overdragen van waarden en normen *14*

4. Interactievaardigheden **15**

4.1 Sensitieve responsiviteit *15*

4.2 Respect voor de autonomie *15*

4.3 Structureren en leidinggeven *16*

4.4 Praten en uitleggen *17*

4.5 Ontwikkeling stimuleren *17*

4.6 Begeleiden van onderlinge interacties *19*

5. Ons aanbod **20**

5.1 Methodes: *20*

5.3 Taal *22*

5.4 Beginnend gecijferdheid *24*

5.5 Fijne en grove motoriek *25*

5.6 Sociaal- emotionele ontwikkeling *26*

5.7 Spel *27*

5.8 Identiteitsontwikkeling *28*

5.9 Pedagogisch klimaat en ontwikkeling *29*

5.10 Planmatig werken *30*

5.12 Observeren en waarborging *30*

5.13 Differentiatie *30*

5.14 Ouderbetrokkenheid binnen VE *31*

6. Kwaliteitszorg **32**

6.1 Deskundigheid van medewerkers *32*

7. Zorgstructuur **33**

7.1 Ondersteuningsbehoeften peuters *33*

7.2 Aandachtsfunctionaris *33*

7.3 Brugfunctionaris *33*

7.4 De mentorschap *34*

7.5 Scholing *35*

7.6 Stagiaires en vrijwilligers *35*

7.7 Oudercommissie *36*

8. Praktische werkwijze **38**

8.1 Openingstijden *38*

8.2 Eten en drinken *38*

8.3 Stamgroepen *38*

8.4 Dagplanning *39*

8.6 Thema planning: *39*

8.7 Open deuren beleid: *39*

8.8 Verlaten van de stamgroep *40*

8.9 Benodigdheden vanuit huis *40*

8.10 Wennen *40*

8.11 Feestdagen *41*

8.12 Sluitingsdagen *41*

8.11 Samenwerking met de BSO *42*

Inleiding

Peutergroep Al Amana is sinds schooljaar 2022 gevestigd binnen school Al Amana in samenwerking met welzijnsorganisatie MeanderOmnium. Vanaf september 2026 wordt de peutergroep volledig geïntegreerd binnen Al Amana als onderdeel van de verdere ontwikkeling naar een Integraal Kindcentrum (IKC).
Voor het overgangsjaar 2026 blijft een groot deel van pedagogisch beleid het uitgangspunt. Het beleid wordt daarbij zoveel mogelijk voortgezet. Alleen de nodige aanpassingen worden gedaan in aansluiting op de verdere ontwikkeling van het IKC.

Binnen de peutergroep wordt Voorschoolse Educatie (VE) aangeboden aan doelgroeppeuters conform de wettelijke kwaliteitseisen. Het streven is om deze overgang zorgvuldig en zo soepel mogelijk te laten verlopen met aandacht voor continuïteit en een doorgaande ontwikkellijn voor kinderen.

Peutergroep Al Amana staat open voor alle kinderen en ouders. Elke kind is uniek. Peutergroep Al Amana werkt daarbij vanuit respect voor de overeenkomsten en de verschillen tussen kinderen en ouders en gelooft in de kracht van samenspelen en samenwerken. Daarnaast biedt Peutergroep Al Amana een plek voor ouders die zich vanuit hun religieuze achtergrond niet thuis voelen bij algemene peuterspeelzalen, waardoor zij geen gebruik maken van enige vorm van kinderopvang. Peutergroep Al Amana werkt daarom vanuit een islamitische grondslag. Deze herkenbare identiteitsgebonden peutergroep kent haar eigen gewoontes en rituelen

1. Missie en visie peutergroep Al Amana

1.1 Missie

Peutergroep Al Amana is onderdeel van Stichting Kindcentrum Al Amana, waar opvang en onderwijs samenkomen binnen één doorgaande ontwikkellijn. Wij geloven in een vloeiende overgang tussen voorschoolse opvang en het basisonderwijs, waarbij de ontwikkeling van het kind centraal staat.

Onze missie is om peuters een veilige, vertrouwde en stimulerende speel- en leeromgeving te bieden waarin zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Binnen deze omgeving krijgen peuters de ruimte om spelenderwijs te ontdekken, te leren en te groeien in hun eigen tempo.

Wij werken vanuit hoge, positieve verwachtingen van ieder kind. Wij geloven dat elke peuter unieke mogelijkheden en talenten heeft. Door een rijk en betekenisvol aanbod stimuleren wij de brede ontwikkeling van peuters op sociaal-emotioneel, cognitief, taal- en motorisch gebied.

1.2 Visie

Wij geloven dat peuters het beste leren in een rijke, veilige en voorspelbare speelomgeving waarin zij zich vrij voelen om te spelen, te ontdekken en zichzelf te zijn. Spel vormt hierbij de basis van ontwikkeling. Door spel leren peuters omgaan met emoties, ontwikkelen zij zelfregulatie en bouwen zij stap voor stap aan hun zelfvertrouwen.

Onze pedagogisch medewerkers spelen hierin een cruciale rol. Zij begeleiden, ondersteunen en stimuleren de ontwikkeling van peuters door een sensitieve en betrokken houding. Zij sluiten aan bij de behoeften van ieder kind en bieden ondersteuning waar nodig, zodat kinderen zich veilig voelen om nieuwe stappen te zetten in hun ontwikkeling.

Binnen peutergroep Al Amana staat een doorgaande ontwikkellijn centraal. Door een intensieve samenwerking met het basisonderwijs en een gedeeld observatiesysteem wordt de overgang naar groep 1 zorgvuldig voorbereid en begeleid. Dit zorgt voor een doorlopende ontwikkeling waarin peuters optimaal worden ondersteund in hun groei.

Onze peutergroep biedt een plek waar kinderen zich veilig voelen, vertrouwen ontwikkelen en met plezier komen spelen en leren. Ouders worden actief betrokken als partner in de ontwikkeling van hun kind.

1.3 Kernwaarden

Binnen onze peutergroep werken wij vanuit vier kernwaarden die richting geven aan ons handelen:

- **Godsbewustzijn (leven en leren met bewustzijn)**
  Wij werken vanuit respect, verantwoordelijkheid en bewust handelen in ons dagelijks pedagogisch handelen.

- **Ieder kind is waardevol**
  Elk kind wordt gezien als uniek met eigen talenten en mogelijkheden. Wij sluiten aan bij het individuele ontwikkelingsniveau van de peuter.

- **Ontwikkeling en maatschappelijke voorbereiding**
  Wij ondersteunen peuters in hun ontwikkeling zodat zij stevig, zelfverzekerd en positief kunnen deelnemen aan de samenleving op hun eigen niveau.

- **Samenwerking**
  Wij werken actief samen met kinderen, ouders en collega's om de ontwikkeling van het kind optimaal te ondersteunen.

- **Pedagogisch uitgangspunt**

Onze pedagogisch medewerkers werken vanuit een respectvolle, empathische en professionele houding. Zij bieden een veilige hechtingsbasis waarin peuters vertrouwen kunnen opbouwen en zich durven te ontwikkelen. Door voorbeeldgedrag, duidelijke structuur en positieve begeleiding leren peuters stap voor stap omgaan met zichzelf, de ander en hun omgeving.

1.4 De doelgroep:

Onze peutergroep vangt zowel reguliere peuters als doelgroeppeuters op. Doelgroeppeuters ontvangen een VE-indicatie via het consultatiebureau of de gemeente. Het VE-aanbod is gericht op het vergroten van ontwikkelingskansen, met extra aandacht voor taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, spel, beginnende gecijferdheid en motoriek.

De meeste peuters komen uit de wijk en hebben diverse culturele en talige achtergronden. Deze diversiteit vormt een belangrijk uitgangspunt binnen ons aanbod en wordt benut in het spel en de dagelijkse interacties.

Binnen de peutergroep staat een veilige en voorspelbare omgeving centraal, waarin ieder kind zich kan ontwikkelen op zijn eigen niveau binnen een islamitische identiteit, met aandacht voor respect, verbondenheid en samen leren.

1.5 Voorschoolse educatie (VE)

Peutergroep Al Amana biedt Voorschoolse Educatie (VE) aan voor peuters met een door de gemeente afgegeven VE-indicatie. Het doel van VE is het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden en het bevorderen van een optimale ontwikkeling van kinderen, zodat zij met een zo goed mogelijke basis kunnen starten in het basisonderwijs.

Wij werken volgens de eisen uit de Wet kinderopvang, het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie en de gemeentelijke subsidieregeling VE.

1.6 VE-programma

Binnen de peutergroep wordt gewerkt met het erkende VE-programma Piramide. Piramide biedt een thematische aanpak waarin alle ontwikkelingsgebieden samenkomen. Het programma stimuleert kinderen spelenderwijs in hun brede ontwikkeling en sluit aan bij de belevingswereld van jonge kinderen.

De thema's worden zorgvuldig voorbereid. De groepsruimte wordt ingericht als een rijke speel-leeromgeving die aansluit bij het actuele thema. Materialen, speelhoeken en activiteiten worden aangepast zodat kinderen worden uitgedaagd om zelfstandig te ontdekken, samen te spelen en nieuwe vaardigheden te ontwikkelen.

2. Medewerkers in de praktijk

2.1 Pedagogisch medewerkers

Op onze peutergroep is iedereen welkom: belijdend moslim of niet. Wij gaan uit van respect voor alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen en gelijkwaardigheid in de onderlinge verstandhouding. Voor de indiensttreding personeel gaat het er vooral om dat personeel het islamitisch geloof respecteert. Het geven van het goede voorbeeld is een belangrijke pilaar van de islamitische opvoeding. Het personeel, dat op onze school werkzaam is, heeft een voorbeeldfunctie. Zij zijn immers mede-opvoeders en overdragers van waarden en normen. De leerlingen moeten aan hen kunnen zien hoe een moslim zich in verschillende situaties moet gedragen.

Het personeel is in dienst van Stichting Kindcentra Al Amana. Het vaste team dat bij peutergroep Al Amana komt werken, krijgt een (solliciatie)gesprek met de schoolleider van basisschool Al Amana. Onze medewerkers hebben passie voor het werk en zijn gekwalificeerd voor het werken met jonge kinderen in de kinderopvang en voorschoolse educatie. Ze voldoen aan de 3f norm en er zijn altijd 2 gecertificeerde VVE medewerkers aanwezig. De pedagogisch medewerkers worden aangestuurd door de teamleider. De medewerkers voldoen aan de 3f norm en van de pedagogisch medewerker wordt verwacht dat zij de grondslag en de doelstelling van de school kennen, respecteren en onderschrijven. Algemene richtlijnen zijn terug te vinden in het identiteitsprotocol.

2.2 Pedagogisch beleidsmedewerker

De pedagogisch beleidsmedewerker houdt zich bezig met het doorontwikkelen van het pagogisch beleid binnen Stichting Kindcentra Al Amana. Er gelden kwalificatie-eisen voor de pedagogisch coach en de pedagogisch beleidsmedewerker. Voor deze twee functies moet de medewerker beschikken over een diploma van een opleiding op de zogenoemde A-lijst of een diploma waarbij een aanvullend bewijs van scholing nodig is op het terrein van coaching en/of pedagogiek kinderen 0–13 jaar (de zogenoemde B-lijst). Meer informatie is te vinden in het functieboek van de CAO Kinderopvang.

2.3 Pedagogisch coach

De pedagogisch medewerkers worden gecoacht met als doel de pedagogische kwaliteit verbeteren. De pedagogisch coach is een spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering hiervan. Dit gebeurt structureel en tevens op verzoek van de medewerker of de schoolleider. Daar waar nodig organiseert de peutergroep in samenwerking met basisschool Al Amana scholingen of trainingen.

2.4 Pedagogisch coach en beleidsmedewerkers

Binnen de organisatie hebben we een team dat verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de peutergroep. Het team bestaat uit een IB’er (interne begeleider) een VVE coach en een projectcoördinator. Deze drie medewerkers zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit op de peutergroepen. De pedagogisch beleidsmedewerker en de pedagogisch coach komen regelmatig op de groep om mee te kijken en bieden coaching. De projectcoördinator bewaakt de kwaliteit binnen de peutergroep door

het coördineren van interne audits. Op basis van de bevindingen signaleert de projectcoördinator verbeterpunten.
Om een hogere opbrengst van VVE (of beter zicht op de brede opbrengst) en een sterke doorgaande ontwikkelingslijn te bereiken, hebben de medewerkers en de organisatie afgelopen jaar extra kennis opgedaan op de volgende thema's;

- Hoe jonge kinderen leren en ontwikkelen
- Planning thema's
- Rijke speel leer omgeving
- Spelbegeleiding
- De leer- en ontwikkeldoelen voor jonge kinderen
- De populatie kinderen die de VVE locatie in huis heeft

Deze kennis gaan we in schooljaar 2026-2027 verder vertalen naar de vaardigheden die dit van medewerkers vraagt en deze kennis dient verwerkt te worden in alle aspecten van de VVE aanpak. Ook gaan we Piramide digitaal implementeren. Voor de pedagogisch medewerker die verbonden is aan deze groep zal aandacht binnen de coaching ook liggen op aspecten die specifiek te maken hebben met deze doelgroep, zoals achtergrond en kennis vergroten van diverse culturen en behoeften die specifiek gekoppeld zijn aan deze doelgroep.

3. De vier pedagogische basisdoelen

Als professional willen we een omgeving die bijdraagt aan de basisbehoeften van kinderen. Peutergroep Al Amana wil kinderen goede kansen bieden. Om kinderen optimaal te begeleiden in hun ontwikkeling moet er in hun omgeving aandacht zijn voor 4 pedagogische basisdoelen. Deze doelen zijn ontwikkeld en beschreven door pedagoge Marianne Riksen-Walraven en zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang. De 4 pedagogische basisdoelen zijn het vertrekpunt voor ons pedagogisch beleid. Ze zijn het uitgangspunt van hoe wij met onze kinderen omgaan, welke activiteiten worden aangeboden en hoe onderlinge interacties worden begeleid. Dit versterken wij middels de islamitische visie op het kind.

3.1 Het bieden van emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest essentiële pedagogische doelstelling voor de peutergroep. Dit is het eerste basisdoel dat we willen bereiken. De kinderen moeten zich emotioneel veilig voelen om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Als een kind zich niet veilig voelt, trekt het zich terug, durft niet te gaan ontdekken, gaat geen nieuwe contacten aan en kan dus niet profiteren van alle nieuwe kansen en uitdagingen die de peutergroep biedt. Het is belangrijk dat een kind zich thuis voelt in de groep. Het kind voelt zich op zijn gemak bij de pedagogisch medewerkers en met de andere kinderen. Wij creëren een fijne, gezellige sfeer in de groep. Er is aandacht voor elk kind en ook voor de ouder(s). We staan open voor vragen en opmerkingen. Voorspelbare positieve omgangsvormen en
communicatie zijn belangrijk. Bij het kind groeit zo het vertrouwen dat het kan rekenen op ondersteuning, respect en zorg. De pedagogisch medewerker werkt aan veiligheid door goed te kijken en luisteren naar de kinderen. Het betekent dat er oog is voor gebeurtenissen die onveilig voor een kind zijn. Er wordt gezorgd voor een positieve en vrolijke groepssfeer met
een voorspelbaar dagritme en duidelijkheid over regels en afspraken. Ook is de

samenwerking met de ouder(s) en de school belangrijk, want een goede band tussen de pedagogische aanpak thuis, op school en de peutergroep geeft kinderen duidelijkheid. Als ouders vertrouwen hebben in de peutergroep, voelen kinderen zich er veilig.

3.2 Het bevorderen van de persoonlijke competentie

Hier gaat het om persoonlijke eigenschappen van het kind, zoals zelfstandigheid, zelfvertrouwen, veerkracht, motivatie en creativiteit. Daarnaast gaat het over de motorische, cognitieve en taalvaardigheden. Hierdoor zijn kinderen in staat om allerlei type uitdagingen goed op te pakken en zich goed aan te passen aan verschillende omstandigheden. Het betekent ook een eigen identiteit ontwikkelen en steeds beter weten wat je wil en wat je wel en niet goed kunt. Ieder kind is een uniek schepsel van Allah: dit vraagt om een eigen en persoonlijke benadering. Het is vanuit deze gedachte dat we trachten het onderwijs zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de mogelijkheden en de ontwikkeling van het kind, dat duidelijk gericht is op het ontdekken en ontwikkelen van individuele door Allah gegeven gaven en talen.

In het werken met de kinderen worden de persoonlijke competenties gestimuleerd door goed te kijken wat de kinderen nodig hebben voor hun ontwikkeling en dat aanbieden. Piramide (= een VVE programma) is daarbij een hulpmiddelen om te zorgen dat elk kind een fijne en leerzame tijd heeft en een goede start kan maken op de basisschool. De pedagogisch medewerker zorgt voor een aanbod en planning, die uitgaat van de behoefte van het individuele kind en past het (VVE-)programma hierop aan.

3.3 Het bevorderen van de sociale competentie

Vaak regelen kinderen hun sociale relaties zelf heel goed. Een kind dat sociaal competent is, heeft geleerd met andere kinderen en volwassenen om te gaan. Een kind neemt steeds verschillende posities in, leert het van anderen en van de volwassenen. Elk kind kan op de peutergroep brede sociale kennis en vaardigheden opdoen. De kinderen leren sociale omgangsregels, zoals wachten, delen, naar elkaar luisteren, respect voor elkaar en rekening met elkaar houden. Er zijn allerlei activiteiten te doen, afwisselend in de grote groep en in kleinere groepjes, die aanzetten tot gezamenlijk ervaren van plezier en succes, bijvoorbeeld kringspelen en (bord)spelletjes die kinderen samen kunnen doen. De pedagogisch medewerker let erop dat kinderen naar elkaar luisteren, dat ze elkaar helpen en speelgoed samen delen. De pedagogisch medewerker vraagt kinderen naar hun ervaringen en laten ze daarover vertellen. De pedagogisch medewerker geeft de kinderen veel positieve aandacht en waardering. Het geven van het goede voorbeeld is een belangrijke pilaar van de Islamitische opvoeding. De kinderen krijgen taakjes en ze helpen mee. We benoemen wat de

peute doet. We houden rekening met verschillen in karakter en temperament. De kinderen krijgen de gelegenheid om hun energie kwijt te kunnen, door bewegen en buitenspel. We richten ons, vooral bij de kinderen die extra (negatieve) aandacht vragen, op de dingen die goed gaan.

3.4 Overdragen van waarden en normen

Normen en waarden beïnvloeden wat kinderen doen, hun zelfbeeld, zelfvertrouwen en relaties met anderen. Kinderen leren stap voor stap hoe zij zich horen te gedragen en welke regels er belangrijk zijn in het omgaan met elkaar en binnen de samenleving. De pedagogisch medewerker leert kinderen, samen met ouders, inzicht te krijgen in die normen en waarden. Basiswaarden van respect en veiligheid voor kind en medewerker staan te allen tijde voorop.
Voor een kind is het belangrijk om te weten waar de grenzen liggen. De pedagogisch medewerker heeft hierin een voorbeeldfunctie. Het personeel, dat op de peutergroep
werkzaam is, heeft een voorbeeldfunctie. Zij zijn immers mede-opvoeders en overdragers van waarden en normen. De kinderen moeten aan hen kunnen zien hoe een moslim zich in verschillende situaties moet gedragen. Wij investeren daarom in nascholing over de islam.
Alle personeelsleden volgen cursussen dienaangaande om hun deskundigheid te bevorderen.

Vanaf jonge leeftijd doen kinderen ervaringen op met de democratische samenleving waarin wij leven. Bij peutergroep Al Amana worden deze waarden en normen door de pedagogisch medewerkers overgedragen. Op basis van een goede relatie met de pedagogisch medewerker leert het kind ook normen en waarden die buiten de gezinssituatie voorkomen.

Bij peutergroep Al Amana communiceren de pedagogisch medewerkers met kinderen vanuit plezier in en interesse voor elk kind. Door samen te spelen leren kinderen hun gevoel, hun mening te laten horen en zien. Ze leren zichzelf en de ander beter te begrijpen. Ze leren
samen oplossingen zoeken. Ze leren sociale en morele regels (bijvoorbeeld we slaan elkaar niet, we luisteren naar elkaar). De onderlinge relatie van kinderen vinden wij belangrijk, het samenzijn, erbij horen, dat geeft kinderen een fijn gevoel. Van daaruit ontwikkelen en leren ze volop van elkaar. De onderlinge interacties van kinderen begeleiden wij eveneens met begrip, respect, interesse en duidelijkheid als uitgangspunt. De onderlinge omgang van
volwassenen is een constant voorbeeld. De kinderen leren op deze manier passend bij hun ontwikkeling wat wel en niet mag, wat wel en niet kan. Bij peuteropvang Al Al amana worden ook specifieke islamitische gedragsregels aangeboden en ervaren. Bijvoorbeeld: de

begroeting ‘salamoe alaikom’ (vrede zij met jullie), met de rechterhand eten bij dagelijkse handelingen. In groepsverband ervaren kinderen Nederlandse en Islamitische normen en waarden gericht op veiligheid, respect voor elkaar en ontplooiingsmogelijkheden.

4. Interactievaardigheden

In hoeverre de pedagogische doelen worden bereikt, hangt voor het grootste deel af van hoe de pedagogisch medewerker communiceert met de kinderen. De kwaliteit van de interactie tussen pedagogisch medewerker en kinderen bepaalt voor een heel groot deel de pedagogische kwaliteit van de peutergroep. Het is van belang dat de pedagogischmedewerker de gedachten en gevoelens van kinderen kan inschatten, verwoorden en bespreken met de kinderen. Dit kan alleen als we kinderen als zelfstandige personen zien met eigen emoties, wensen, gedachten en intenties. De pedagogisch medewerker beschikt over de 6 interactievaardigheden van professor Marianne Riksen Walraven om de kinderen veiligheid te bieden, hun persoonlijke en sociale competenties te bevorderen en ervoor te zorgen zij de kinderen waarden en normen eigen maken. We geven deze vaardigheden als volgt vorm:

4.1 Sensitieve responsiviteit

Kinderen willen niets liever dan een prettige sfeer, aardige andere kinderen, geen ruzie, een pedagogisch medewerker bij wie ze zich veilig voelen en leuke dingen doen. Kinderen zijn best goed in staat om hun eigen emoties te herkennen. Dit komt omdat ze al veel ervaring hebben met allerlei gevoelens. Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerker een veilig en onafhankelijk aanspreekpunt is voor de kinderen. Dat ze een luisterend oor heeft voor de verhalen, ruimte geeft voor het voelen van emoties en ondersteunt bij het verwoorden en hanteren van gevoelens.

De pedagogisch medewerker:

- Laat merken dat ze de signalen van kinderen opmerkt en er de juiste betekenis aan geeft (gevoel achter het gedrag).
- Reageert op een positieve en ondersteunende manier, zodat het kind zich begrepen voelt.
- Kijkt vriendelijk naar het kind, kijkt vriendelijk rond in de groep en maakt oogcontact.
- Benoemt wat ze ziet en benoemt wat de kinderen doen.
- Noemt kinderen regelmatig bij de naam.
- Geeft concrete complimentjes over het gedrag en moedigt kinderen aan.
- Zegt zo veel mogelijk ja en zo min mogelijk nee.

4.2 Respect voor de autonomie

Ieder kind mag zich ontwikkelen in een veilige, uitdagende omgeving waarin het leert omgaan met zijn mogelijkheden en beperkingen. Een omgeving waar het kind steeds meer verantwoordelijkheid krijgt en leert dragen. Onze peutergroep komt tegemoet aan de drie

basisbehoeften van ieder kind: relatie, competentie en autonomie. Wij streven ernaar dat ieder kind zich geliefd en gewaardeerd voelt door de mensen om zich heen. Kinderen zijn niet slechts onderdeel van de grote groep, het zijn allemaal mensen met hun eigen gewoontes, voorkeuren en ideeën. Het erkennen van autonomie gebeurt aan de ene kant verbaal doordat de pedagogisch medewerker benoemt wat kinderen voelen, zien, ervaren.
De pedagogisch medewerker kan bijvoorbeeld refereren aan de thuissituatie van kinderen of ze kan laten merken dat ze weet waar het kind van houdt of met wie het graag speelt. Ze respecteert de zienswijze van het kind. Dat betekent dus dat wanneer een kind huilt de opmerking

'Rustig maar, er is niets aan de hand', hoewel lief bedoeld, minder getuigt van respect voor autonomie dan: 'Ik zie dat je verdrietig bent, vertel eens wat er aan de hand is'. Behalve dit soort verbale erkenning van de autonomie van kinderen kunnen pedagogisch medewerkers ervoor zorgen dat kinderen veel dingen zelf mogen doen, eigen ideeën mogen uitproberen, zelf oplossingen mogen verzinnen. Kortom: kinderen mogen zelf ervaringen opdoen. Het is voor kinderen waardevol om te ervaren dat zij zelf iets kunnen zoals iets oplossen of iets bedenken, pakken of doen. En dat op hun eigen manier. Zo leren kinderen zelfvertrouwen te ontwikkelen.

De pedagogisch medewerker:
- Geeft kinderen de tijd om hun eigen gang te gaan, zelf iets te doen en af te maken.
- Toont geduld ten opzichte van eigen ideeën en oplossingen.
- Geeft kinderen keuzemogelijkheden.
- Staat open voor discussie met en een weerwoord van kinderen.

4.3 Structureren en leidinggeven

Bij structuren en grenzen stellen gaat het erom of pedagogisch medewerkers goed duidelijk kunnen maken wat zij van de kinderen in de groep verwachten en hoe zij ervoor zorgen dat de kinderen zich daar ook aan houden. Een pedagogisch medewerker kan voor structuur zorgen door een vast dagritme aan te houden. Als de dag volgens een vast patroon verloopt hebben de kinderen het gevoel dat zij overzicht hebben. Het zorgt er ook voor dat ze makkelijk mee kunnen doen, omdat ze weten wat er komen gaat en wat er in elke situatie van ze verwacht wordt, bijvoorbeeld tijdens het eten of tijdens het voorlezen. De pedagogisch medewerker doet ook haar best om de kinderen te helpen bij het volgen van de regels door de kinderen aan de afspraken te herinneren en door tijdig in te grijpen als het er naar uit ziet dat een kind een regel vergeet. De pedagogisch medewerker geeft ook duidelijke uitleg aan de kinderen over wat zij van hen verwacht in een bepaalde situatie zoals bij het uitvoeren van een taak of een werkje, een speelactiviteit of tijdens een verzorgingsmoment. Bij het aanbrengen van structuur hoort ook dat de pedagogisch medewerker in de gaten houdt of de afspraken nagekomen worden.

De pedagogisch medewerker:

- Vertelt de regels op een positieve manier en legt uit waarom de regels gelden.
- Volgt een duidelijke dagindeling die past bij het ritme van de kinderen.
- Maakt gebruik van rituelen.
- Vertoont voorbeeldgedrag ten aanzien van de islamitische omgangsvormen.
- Ondersteunt het kind bij zelfsturing.

4.4 Praten en uitleggen

Het brein van alle jonge kinderen is uitermate receptief voor het ontwikkelen van taalbegrip en taalgebruik. Kinderen leren taal door een combinatie van drie aspecten: taalaanbod (in de omgeving), taalproductie (door het kind) en feedback op het taalgebruik door de volwassenen om hen heen. Een pedagogisch medewerker die een rijk taalaanbod biedt, stimuleert de taalontwikkeling van de kinderen op de groep. Daarom is het ook zo belangrijk dat alle interacties met kinderen voortdurend begeleid worden door taal.

De pedagogisch medewerker:

- Stemt de inhoud en taal af op de interesse en het begripsniveau van de kinderen.
- Moedigt kinderen aan om hun gedachten, ideeën en gevoelens te verwoorden. En wanneer kinderen dit nog niet kunnen, verwoordt ze de bedoeling en gevoelens van de kinderen.
- Zegt wat ze doet, benoemt wat ze ziet en legt uit wat er gaat gebeuren.
- Praat met en niet tegen kinderen.
- Heeft oog voor de taalontwikkeling van het kind.
- Sluit het gesprekje af.

4.5 Ontwikkeling stimuleren

Bij ontwikkelingsstimulering gaat het om de acties die de pedagogisch medewerker onderneemt om de kinderen te begeleiden bij het vergroten van vaardigheden en kennis, passend bij het ontwikkelniveau en het potentieel van de kinderen. Het gaat daarbij om verschillende ontwikkelingsgebieden zoals cognitieve ontwikkeling, taalontwikkeling, motorische ontwikkeling en de sociaal emotionele ontwikkeling. Ontwikkelingsstimulering is soms gepland, aan de hand van een vooraf bedachte activiteit. Maar ook andere momenten zoals routine momenten, overgangsmomenten en spel bieden kansen die benut kunnen worden voor ontwikkelingsstimulering. De pedagogisch medewerker stelt doordenkvragen tijdens het spel van kinderen (Wat denk jij dat dit is? Waar zou je dit nog meer voor kunnen gebruiken?). Door dieper in te gaan op de uitingen van de kinderen, stimuleert de pedagogisch medewerker het kind om de gedachten nog beter onder woorden te brengen, of na te denken over probleempjes of vragen die tijdens het spel aan de orde komen. Bij ontwikkelingsstimulering draait het echter niet alleen om talige activiteiten. Bij alle ontwikkelingsgebieden (zoals fijne en grove motoriek, creativiteit en geheugen, etc.) leren pedagogisch medewerkers aan te sluiten bij het niveau en de interesse van het kind. De

pedagogisch medewerker:

- Speelt regelmatig met de kinderen mee en weet welke rol ze moet innemen.
- Stemt de stimulering af op de aandacht, de stemming en het begripsniveau van het kind.
- Heeft oog voor de talenten van kinderen en stimuleert kinderen bij het verder ontwikkelen van hun talenten.
- Biedt activiteiten aan, rekening houdend met de verschillen in interesses van jongens en meisjes en manieren waarop ze onderzoeken, ontdekken, samen spelen en de ruimte gebruiken.

4.6 Begeleiden van onderlinge interacties

Binnen onze peutergroep staat een veilig en positief sociaal klimaat centraal. Wij werken vanuit de visie van Loris Malaguzzi, waarin kinderen leren door interactie met anderen en de groep wordt gezien als een belangrijke leeromgeving. De peutergroep is een oefenplaats voor samenleven, waarin peuters op hun eigen niveau leren omgaan met verschillen, samenwerken en sociale regels.

Peuters leren vooral door dagelijks contact met elkaar. Deze interacties zijn belangrijk voor hun sociaal-emotionele ontwikkeling. De pedagogisch medewerker speelt hierin een actieve rol door interacties te begeleiden, te ondersteunen en te versterken.

De pedagogisch medewerker richt zich niet alleen op het oplossen van ongewenst gedrag, maar vooral op het stimuleren van positief gedrag. Zij benoemt en waardeert gewenst gedrag, moedigt contact tussen peuters aan en ondersteunt het ontstaan van samenspel.

De pedagogisch medewerker:

- benoemt en versterkt positieve interacties tussen peuters;
- stimuleert contact, luisteren en samenwerken;
- helpt kinderen gevoelens en wensen te verwoorden;
- grijpt op tijd in bij onveilige of spanningsvolle situaties;
- begeleidt nieuwe peuters in de groep;
- organiseert activiteiten die samenwerking stimuleren;
- ondersteunt sociale vaardigheden zoals delen, om de beurt spelen en samen spelen.

Op deze manier wordt gewerkt aan een veilig pedagogisch klimaat waarin peuters zich veilig voelen, sociale vaardigheden ontwikkelen en leren functioneren in een groep.

5. Ons aanbod

In de VE-groep werken we met een doorgaande leerlijn zodat kinderen stap voor stap kunnen groeien in alle ontwikkelingsgebieden. Taal, sociaal-emotioneel, motoriek, spel, beginnende gecijferdheid en identiteitsontwikkeling lopen daarbij vanzelfsprekend in elkaar over. Pedagogisch medewerkers sluiten aan bij het niveau van het kind, bieden doelgerichte activiteiten en zorgen voor herhaling en verdieping.
Door deze samenhang ontstaat een duidelijk en doorlopend aanbod dat kinderen voorbereidt op een soepele overgang naar groep 1. In het volgende hoofdstuk wordt beschreven hoe wij deze doorgaande leerlijn vormgeven en dagelijks toepassen in de praktijk.

De pedagogisch medewerker zorgt voor een aanbod en planning, die uitgaat van de behoefte van het individuele kind en past het (VE-)programma hierop aan. Het gebruik maken van kansrijke momenten om een thema of (taal)activiteit aan te bieden, is gedurende het dagdeel een belangrijk onderdeel.

Al Amana streeft daar waar peutergroepen gevestigd zijn in basisscholen naar een goede doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen en een herkenbare doorgaande lijn in het VE ouderbeleid. Bij de peuteropvang Al Amana wordt vanuit het pedagogisch beleid en de Piramide methode samen met de basisschool Al Amana de doorgaande voor- en vroegschoolse ontwikkelingslijn voor kinderen vormgegeven. Zo is er o.a. een gezamenlijke jaarplanning van thema's. Daarbij streven we gezamenlijk naar een doorgaande lijn in het VE-ouderbeleid. Hieronder gaan wij in op de verschillende ontwikkelingsgebieden Eerst gaan in op de methodes die ingezet worden.

5.1 Methodes:

Piramide:

In het kader van de voorschoolse educatie (VE) werken wij met de methode Piramide. Met Piramide worden jonge kinderen op een speelse en ontwikkelingsgerichte manier gestimuleerd in hun brede ontwikkeling. De methode werkt thematisch en sluit aan bij de belevingswereld van het kind. Binnen elk thema komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod, zoals motoriek, taal, spel, het omgaan met hoeveelheden en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Wij werken volgens de vier vaste fasen van Piramide: oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen. Deze fasen vormen de basis voor zowel het aanbieden van activiteiten als het begeleiden van spel.

- In de oriëntatiefase maken kinderen op een laagdrempelige en herkenbare manier kennis met het thema.
- In de demonstratiefase worden nieuwe begrippen, handelingen en ervaringen voorgeleefd en aangeboden door de pedagogisch medewerkers.

- In de verbreidingsfase gaan kinderen actief aan de slag met het thema en oefenen zij nieuwe vaardigheden in verschillende activiteiten en speelsituaties.
- In de verdiepingsfase worden de opgedane ervaringen herhaald, uitgebreid en toegepast in complexer spel en nieuwe contexten.

Deze opbouw is niet alleen zichtbaar in geplande activiteiten, maar ook in het spel van de kinderen. Binnen de speelleeromgeving worden per thema passende hoeken ingericht, waarin kinderen de nieuwe ervaringen kunnen herhalen, verwerken en verdiepen in hun spel. Zo krijgen zij de ruimte om betekenis te geven aan wat zij hebben geleerd en om van en met elkaar te leren.

Door deze gestructureerde werkwijze binnen Piramide wordt een rijk pedagogisch-didactisch klimaat gecreëerd, waarin spel, interactie en ontwikkeling centraal staan. Piramide is het erkende VE-programma waarmee op onze locatie uitvoering wordt gegeven aan de wettelijke eisen voor voorschoolse educatie.

Om een doorgaande lijn te trekken naar hun basisschoolgang gebruiken de kleutergroepen ook Piramide als uitgangsmethode.

Digikeuze bord:

Piramide wordt ingezet om de lessen voor de Peuters aan te bieden. Om de ontwikkeling van de peuters te volgen en te ondersteunen, maken wij gebruik van Digikeuzebord. Dit is een digitaal volgsysteem dat is gebaseerd op de SLO-doelen en de leerlijnen voor taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Hiermee wordt de ontwikkeling van ieder kind systematisch in beeld gebracht.

Omdat peuters gedurende het hele jaar instromen in de peutergroep, werkt Digikeuzebord niet met vaste periodes, maar wordt gekeken naar de didactische leeftijd (DL) van de peuter. Deze geeft het aantal maanden weer dat een peuter binnen de voorschoolse setting heeft deelgenomen. Hierdoor kan de ontwikkeling van ieder kind individueel en passend worden gevolgd.

Digikeuzebord wordt binnen onze organisatie ook gebruikt in de groepen 1 en 2 van basisschool Al Amana. Hierdoor is er een doorgaande lijn tussen de peutergroep en de kleuterbouw. De observaties en registraties sluiten goed op elkaar aan, waardoor een warme overdracht en een doorgaande ontwikkellijn wordt gewaarborgd. Aan het einde van de peuterperiode wordt een eindrapport opgesteld dat meegaat naar de kleuterbouw. Dit rapport vormt zowel een overdrachtsdocument als basis voor de warme overdracht, zodat de ontvangende leerkracht goed kan aansluiten bij de ontwikkelbehoeften van de peuter.

Daarnaast wordt Digikeuzebord ingezet om de autonomie van peuters te versterken. Peuters krijgen de mogelijkheid om zelf activiteiten en spelvormen te kiezen. Hierdoor

ontwikkelen zij eigenaarschap over hun spel en leren zij steeds beter keuzes maken.

Ook draagt het gebruik van Digikeuzebord bij aan de ontwikkeling van executieve functies, zoals het maken van keuzes, plannen van spel en het leren omgaan met zelfstandigheid binnen een gestructureerde omgeving.

Op deze manier ondersteunt Digikeuzebord zowel het volgen van de ontwikkeling als het stimuleren van zelfstandigheid en betrokkenheid bij het leren.

5.2 De rijke speel- en leeromgeving

Binnen de visie van Reggio Emilia wordt de omgeving gezien als een belangrijke factor in de ontwikkeling van peuters. Een uitdagende, veilige en rijke speel- en leeromgeving stimuleert peuters om spelenderwijs de wereld te ontdekken en zich op hun eigen tempo te ontwikkelen.

In onze peutergroep wordt deze rijke speel- en leeromgeving vormgegeven door herkenbare en levensecht ingerichte themahoeken, een thematafel en een gevarieerd aanbod aan materialen die de nieuwsgierigheid van peuters prikkelen en uitnodigen tot ontdekken, spelen en onderzoeken. In het lokaal is aandacht voor een taalrijke omgeving, met onder andere afbeeldingen, woordkaarten en materialen die aansluiten bij het actuele thema. De Logo 3000-platen worden zichtbaar opgehangen in de hoeken of bij de thematafel. Daarnaast is er een verteltafel ingericht rondom het prentenboek dat centraal staat binnen het thema.

In onze peutergroep zijn verschillende vaste speelhoeken aanwezig, zoals de huishoek, bouwhoek, lees- en vertelhoek, zand- en watertafel, atelier, ontdekhoek en een themahoek. Deze hoeken bieden peuters de mogelijkheid om spelenderwijs hun taal, motoriek, sociale vaardigheden en creativiteit te ontwikkelen.

De rijke speel- en leeromgeving in onze peutergroep is overzichtelijk, veilig en uitnodigend ingericht. Materialen zijn voor peuters goed bereikbaar, zodat zij worden gestimuleerd om zelfstandig keuzes te maken en op onderzoek uit te gaan. Ook is er aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Daarom is er een rustige plek of oploshoek ingericht waar peuters, met begeleiding van de pedagogisch medewerker, leren omgaan met emoties en eenvoudige conflicten. Hierbij worden passende hulpmiddelen, zoals praatplaten of emotiekaarten, ingezet die aansluiten bij de ontwikkelingsfase van jonge kinderen.

5.3 Taal

In onze peutergroep hebben kinderen verschillende taalachtergronden en een eigen uitgangspunt in hun taalontwikkeling. Sommige peuters groeien op met één taal, terwijl anderen meerdere talen tegelijkertijd verwerven (simultane taalontwikkeling). Wij sluiten aan bij de mogelijkheden en behoeften van ieder kind en bieden een omgeving waarin alle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Taalontwikkeling is verweven in alle dagelijkse activiteiten. Tijdens spel, kringmomenten, eet- en drinkmomenten, voorleesactiviteiten en buitenspel creëren de pedagogisch medewerkers voortdurend betekenisvolle taalsituaties. Zij verwoorden

zoveel mogelijk alles wat zij doen, zien en ervaren, zodat peuters voortdurend taal horen die aansluit bij de situatie van dat moment. Handelingen, materialen, gevoelens en gebeurtenissen worden benoemd en toegelicht. Daarnaast voeren de pedagogisch medewerkers gesprekken met de peuters, stellen open vragen, breiden de taaluitingen van kinderen uit en moedigen hen aan om zelf actief taal te gebruiken. Op deze manier ontwikkelen peuters hun woordenschat, mondelinge taalvaardigheid, luistervaardigheid en communicatieve vaardigheden.

Wij werken thematisch, waardoor nieuwe woorden en begrippen worden aangeboden in een herkenbare en betekenisvolle context. De thema's sluiten aan bij de belevingswereld van de peuters en nodigen uit tot spel, onderzoek en interactie. Door woorden in verschillende situaties te herhalen en toe te passen, krijgen peuters volop gelegenheid om nieuwe taal eigen te maken.

Binnen onze peutergroep zetten wij Logo 3000 in als onderdeel van ons VE-aanbod. Met behulp van de doelwoorden, afbeeldingen en themamaterialen wordt de woordenschat van de peuters doelgericht en herhaald gestimuleerd. De doelwoorden komen gedurende de dag terug tijdens spel, gesprekken, routines en thematische activiteiten, zodat peuters de woorden in verschillende situaties leren begrijpen en gebruiken.

Met deze werkwijze sluiten wij aan bij de VE-doelen en de SLO-doelen voor taalontwikkeling. We stimuleren peuters om met plezier te communiceren, hun woordenschat uit te breiden, taal te gebruiken om de wereld om hen heen te begrijpen en zich steeds beter uit te drukken. Zo leggen wij een stevige basis voor een succesvolle overgang naar de basisschool.

5.4 Beginnend gecijferdheid

In onze peutergroep stimuleren wij de ontwikkeling van beginnende Gecijferdheid op een speelse en betekenisvolle manier. Jonge kinderen leren door te spelen, te ontdekken en te ervaren. Daarom bieden wij dagelijks activiteiten aan waarin tellen, sorteren, vergelijken, meten en het herkennen van vormen op een natuurlijke manier terugkomen.

Tijdens het spel worden peuters uitgenodigd om hoeveelheden te ontdekken, materialen te ordenen op kleur, vorm of grootte en begrippen zoals meer, minder, groot, klein, lang, kort, vol en leeg te gebruiken. Ook tellen we samen tijdens dagelijkse routines, bijvoorbeeld bij het dekken van de tafel, het opruimen of tijdens spelactiviteiten.

De pedagogisch medewerkers grijpen alledaagse situaties aan om rekenbegrippen aan te bieden en verwoorden daarbij wat zij doen en zien. Zij stellen vragen die peuters aanzetten tot denken en ontdekken, zoals: *"Welke toren is hoger?"*, *"Hebben we genoeg bekers?"* of *"Welke vorm past hierbij?"*. Zo leren peuters spelenderwijs verbanden leggen en oplossingen bedenken.

Daarnaast besteden wij aandacht aan het ontwikkelen van ruimte- en tijdsbesef. We gebruiken begrippen als boven, onder, naast, voor, achter, vandaag, morgen en straks tijdens dagelijkse activiteiten. Met behulp van de dagritmekaarten en de vaste dagstructuur krijgen peuters inzicht in de volgorde van de dag. Ook stimuleren wij de oriëntatie op de wereld om hen heen door thema's te behandelen die aansluiten bij hun belevingswereld, zoals het lichaam, het huis, de natuur, de seizoenen, verkeer en de buurt.

Door een rijke speel- en leeromgeving en de begeleiding van de pedagogisch medewerkers ontwikkelen peuters spelenderwijs de basisvaardigheden die nodig zijn voor het latere rekenen en logisch denken.

5.5 Fijne en grove motoriek

In onze peutergroep stimuleren wij de motorische ontwikkeling van peuters door dagelijks volop ruimte te bieden voor bewegen, ontdekken en spel. Peuters ontwikkelen hun motorische vaardigheden in hun eigen tempo. Door een gevarieerd aanbod van activiteiten en materialen worden zij uitgedaagd om nieuwe bewegingen te oefenen en steeds meer vertrouwen te krijgen in hun eigen lichaam.

De grove motoriek wordt gestimuleerd door activiteiten zoals lopen, rennen, springen, klimmen, klauteren, balanceren, dansen, fietsen, gooien en vangen. Dagelijks buitenspelen is een vast onderdeel van ons programma. Buiten krijgen peuters de ruimte om vrij te bewegen en hun motorische vaardigheden op een natuurlijke manier verder te ontwikkelen. Zij spelen met onder andere ballen, fietsen, stepjes, hoepels, stoepkrijt en ander spelmateriaal dat uitnodigt tot bewegen en ontdekken. Ook maken we gebruik van speeltoestellen en natuurlijke elementen, waardoor peuters worden uitgedaagd hun evenwicht, kracht en coördinatie te ontwikkelen.

De fijne motoriek stimuleren wij tijdens spel en creatieve activiteiten. Peuters oefenen met tekenen, verven, kleuren, knippen, plakken, rijgen, puzzelen, bouwen en kleien. Ook dagelijkse handelingen, zoals zelf eten, een jas aantrekken, een rits sluiten of speelgoed opruimen, dragen bij aan de ontwikkeling van de fijne motoriek en de zelfstandigheid.

De sensomotorische ontwikkeling vormt een belangrijke basis voor de algehele ontwikkeling van peuters. Zij ontdekken de wereld met hun hele lichaam en via hun zintuigen. Daarom bieden wij dagelijks activiteiten aan waarbij zien, horen, voelen, ruiken, proeven en bewegen samenkomen. Denk hierbij aan spelen met zand en water, kleien, verven, voelen aan verschillende materialen, muziek- en beweegactiviteiten en het ontdekken van de natuur tijdens het buitenspelen. Door deze rijke ervaringen ontwikkelen peuters hun lichaamsbesef, evenwicht, coördinatie, ruimtelijke oriëntatie en de verwerking van zintuiglijke prikkels.

De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij de ontwikkelingsfase van ieder kind en bieden een rijke speel- en leeromgeving met gevarieerde materialen die uitnodigen tot bewegen, onderzoeken en ontdekken. Zo leggen wij een stevige basis voor een gezonde motorische ontwikkeling en het plezier in bewegen.

5.6 Sociaal- emotionele ontwikkeling

In onze peutergroep ontwikkelen kinderen zich in een periode waarin zij steeds meer bewust worden van zichzelf en hun omgeving. De peuterleeftijd wordt gekenmerkt door het ontstaan van zelfbesef, het ontdekken van eigen voorkeuren en het ontwikkelen van een eigen identiteit. Tegelijkertijd breiden kinderen hun sociale wereld stap voor stap uit en leren zij omgaan met anderen in verschillende spel- en leersituaties.

De sociaal-emotionele ontwikkeling verloopt geleidelijk. In eerste instantie staat het individuele handelen centraal. Kinderen spelen vooral naast elkaar en richten zich op hun eigen spel. Langzaam ontstaat er meer interesse in andere kinderen en groeit de behoefte om samen te spelen, te delen en rekening te houden met elkaar. Deze ontwikkeling vraagt tijd, herhaling en begeleiding binnen een veilige en voorspelbare omgeving.

Naast de sociaal-emotionele ontwikkeling is ook de psychologische ontwikkeling van belang. Peuters ontwikkelen hun vermogen om prikkels te verwerken, emoties te herkennen en hierop te reageren. Zij leren verbanden leggen tussen gebeurtenissen en hun eigen handelen en ontwikkelen stap voor stap meer zelfregulatie. Dit betekent dat zij steeds beter leren omgaan met hun impulsen, gevoelens en gedrag binnen de mogelijkheden van hun leeftijd.

Een veilig pedagogisch klimaat vormt de basis voor deze ontwikkeling. Kinderen komen tot groei wanneer zij zich veilig, gezien en begrepen voelen. Wij werken vanuit de basisbehoeften van Luc Stevens: relatie, competentie en autonomie.

Relatie
De pedagogisch medewerkers bouwen aan een warme en betrouwbare relatie met ieder kind. Door nabijheid, aandacht en het benoemen van emoties en ervaringen voelen peuters zich veilig en begrepen. Dit ondersteunt hen in het aangaan van contact met anderen en het ontwikkelen van vertrouwen in de omgeving.

Competentie
Peuters worden gestimuleerd om zelf activiteiten te ondernemen en succeservaringen op te doen. Door spel, dagelijkse handelingen en gerichte begeleiding ontwikkelen zij vertrouwen in hun eigen kunnen. Positieve en gerichte feedback helpt hen inzicht te krijgen in wat zij al kunnen en wat zij nog aan het leren zijn. In sociale situaties leren zij stap voor stap samenwerken, delen en eenvoudige problemen oplossen.

Autonomie
Binnen een duidelijke structuur krijgen peuters ruimte om keuzes te maken en initiatief te nemen. Zij kiezen bijvoorbeeld zelf spelmateriaal of een speelhoek. Dit draagt bij aan het gevoel van eigen regie en ondersteunt de ontwikkeling van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.
De pedagogisch medewerkers begeleiden dit proces door gedrag te verwoorden, situaties te benoemen en kinderen te ondersteunen in hun sociale interacties. Zo worden peuters stap voor stap begeleid in hun ontwikkeling van individueel bewustzijn naar steeds meer samenspel en sociale verbondenheid.
Door deze aanpak ontstaat een veilige en rijke omgeving waarin de sociaal-emotionele en psychologische ontwikkeling van peuters optimaal wordt ondersteund.

5.7 Spel

In onze peutergroep staan spel en ontdekkend leren centraal. Peuters leren door te spelen, te ervaren en te herhalen. De groepsruimte en buitenruimte zijn zo ingericht dat zij uitnodigen tot zelfstandig spel, samenspel en het verkennen van de omgeving binnen een veilige en voorspelbare structuur.

De rijke speel- en leeromgeving ondersteunt de brede ontwikkeling van peuters, waaronder de sociaal-emotionele ontwikkeling, taalontwikkeling, beginnende gecijferdheid, motorische ontwikkeling, spelontwikkeling en creativiteit. Binnen ons aanbod werken wij met een VE-programma, thematisch werken en een combinatie van vrij en begeleid spel.

De spelontwikkeling van peuters verloopt volgens de spelniveaus van Vermeer & Scholten. Hierbij ontwikkelen kinderen zich van sensomotorisch spel, via functioneel en manipulerend spel, naar symbolisch en fantasiespel, en uiteindelijk naar beginnend rollenspel. In deze ontwikkeling neemt de complexiteit van het spel toe en groeit het vermogen om betekenis te geven aan situaties, rollen aan te nemen en samen te spelen met anderen.

De speelwereld van de peuter wordt bewust rijk en betekenisvol ingericht. Door thematisch werken ontstaat een herkenbare spelcontext waarin kinderen hun eigen ervaringen kunnen uitspelen en uitbreiden. Voorbeelden hiervan zijn de huishoek, winkel, doktershoek of verkeerssituaties. Deze spelwerelden sluiten aan bij de belevingswereld van peuters en stimuleren betrokkenheid, taalontwikkeling en sociaal spel.

Wij werken vanuit ontwikkelingsgericht werken en de theorie van Vygotsky (zone van naaste ontwikkeling). Kinderen leren het meest wanneer zij worden uitgedaagd net boven hun huidige niveau, met ondersteuning van een volwassene of meer vaardige ander. Dit wordt vormgegeven door scaffolding, waarbij pedagogisch medewerkers tijdelijk ondersteunen door mee te spelen, taal te geven aan handelingen, vragen te stellen en materialen toe te voegen. Deze ondersteuning wordt geleidelijk afgebouwd wanneer het kind meer zelfstandigheid laat zien.

In de groepsruimte zijn diverse speelhoeken ingericht, zoals een bouwhoek, lees- en vertelhoek en huishoek. Deze worden regelmatig aangepast aan het VE-thema, waardoor de speelwereld steeds vernieuwt en aansluit bij de beleving van de peuters.

Daarnaast is er een gevarieerd aanbod van materialen, zoals puzzels, boeken, blokken, verkleedkleren en open-einde materialen. Deze stimuleren creativiteit, probleemoplossend vermogen en fantasierijk spel. Door een combinatie van vrij en begeleid spel ontwikkelen peuters stap voor stap hun spelvaardigheden, zelfstandigheid en sociale competenties.

5.8 Identiteitsontwikkeling

Identiteitsontwikkeling bij peuters

In onze peutergroep staat de ontwikkeling van een veilige en positieve identiteit centraal. In de peuterfase ontwikkelen kinderen een eerste besef van zichzelf: zij ontdekken wie zij zijn, wat zij kunnen, wat zij prettig vinden en hoe zij zich verhouden tot anderen. Dit vormt de basis van hun identiteitsontwikkeling.

Vanuit de ontwikkelingspsychologie (Erikson: *vertrouwen versus wantrouwen*) is het essentieel dat peuters in deze fase een gevoel van veiligheid en vertrouwen ontwikkelen. Een voorspelbare, warme en responsieve omgeving zorgt ervoor dat kinderen zich veilig voelen om de wereld te ontdekken en relaties aan te gaan.

Wij bieden een pedagogisch klimaat waarin ieder kind zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt. De pedagogisch medewerkers spelen hierin een belangrijke rol door sensitief en responsief te handelen. Zij benoemen gedrag, emoties en ervaringen van kinderen, waardoor peuters zichzelf beter leren begrijpen en stap voor stap een positief zelfbeeld ontwikkelen.

Sociale identiteit en groep

Peuters ontdekken dat zij deel uitmaken van een groep. Zij leren dat ieder kind uniek is en dat verschillen erbij horen. Door samen spelen, delen en dagelijkse interacties ontwikkelen zij een gevoel van verbondenheid en sociale veiligheid. Dit vormt de basis voor respectvolle omgang met anderen en het ontwikkelen van sociale vaardigheden.

Kernwaarden in identiteitsontwikkeling

De identiteitsontwikkeling in onze peutergroep wordt versterkt vanuit vier kernwaarden:

Respect
Peuters leren op een eenvoudige manier respectvol met elkaar, volwassenen en hun omgeving om te gaan. Pedagogisch medewerkers geven hierin het voorbeeld door vriendelijk, rustig en zorgzaam gedrag. Kinderen leren dat iedereen verschillend is en dat dit juist waardevol is.

Saamhorigheid
Wij creëren een groepsklimaat waarin ieder kind zich welkom voelt. Peuters leren samen spelen, rekening houden met elkaar en elkaar helpen. Dit versterkt het gevoel van erbij horen en sociale veiligheid.

Ihsān (goed en zorgvuldig handelen)
Wij stimuleren kinderen om stap voor stap goed en zorgvuldig te handelen in spel en dagelijkse situaties. Dit betekent vriendelijk zijn, netjes omgaan met materialen en proberen het goede te doen op hun eigen niveau. Positieve begeleiding en herhaling spelen hierin een belangrijke rol.

Moed
Peuters worden gestimuleerd om nieuwe dingen te proberen, eigen initiatief te tonen en kleine uitdagingen aan te gaan. Zij leren dat oefenen en opnieuw proberen hoort bij

leren. Pedagogisch medewerkers ondersteunen dit proces door aanmoediging en positieve bevestiging.

Islamitische pedagogische inspiratie

Binnen onze visie vormt de islamitische pedagogiek een belangrijke inspiratiebron voor de omgang met kinderen. De Profeet Mohammed ﷺ wordt gezien als een voorbeeld in geduld, vriendelijkheid, rechtvaardigheid en zorgzame begeleiding van kinderen. Zijn manier van omgaan met anderen benadrukt liefdevolle aandacht, respect en barmhartigheid.

Ook de geleerde Imam Al-Ghazali benadrukte het belang van opvoeding vanuit liefde, voorbeeldgedrag en geleidelijke ontwikkeling van karakter en gedrag. Hierbij staat het vormen van goed gedrag (*akhlaaq*) centraal, passend bij de ontwikkelingsfase van het kind.

5.9 Pedagogisch klimaat en ontwikkeling

Binnen deze visie bieden wij een veilige, voorspelbare en rijke leeromgeving waarin peuters zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door spel, dagelijkse interacties en thematisch werken ontwikkelen kinderen stap voor stap hun identiteit, sociale vaardigheden en zelfvertrouwen.

De pedagogisch medewerkers ondersteunen dit proces door nabijheid, voorbeeldgedrag, het benoemen van emoties en het begeleiden van sociale situaties. Zo groeien peuters in zelfbewustzijn, verbondenheid met de groep en een positief gevoel van eigen identiteit.

5.10 Planmatig werken

Binnen de VE wordt gewerkt volgens de handelingsgerichte kwaliteitscyclus (HGW). Deze bestaat uit:

- observeren van kinderen
- analyseren van de ontwikkeling
- bepalen van ontwikkeldoelen
- plannen van passende activiteiten
- uitvoeren van het aanbod
- evalueren van de ontwikkeling
- waar nodig bijstellen van het ontwikkelaanpak om toe te komen in de ontwikkelbehoefte van de leerling.

In de HGW-cyclus hebben we vaste begeleidingsmomenten opgenomen waarin we de peuters bespreken. Tijdens zo'n bespreking kijken we naar de stimulerende en belemmerende factoren van de peuters en brengen we de behoefte van de peuters in kaart. Op deze manier kijken we terug op ons pedagogisch en didactische aanpak en passen deze waar nodig voor deze peuter aan. Hieruit ontstaat het differentiërende aanbod. Ook hebben we vaste momenten waarin we de peuterstamgroepen als geheel bespreken. We kijken hierbij naar het pedagogische klimaat, de stimulerende en de belemmerdende factoren van de groep en passen hierop onze aanpak aan. In kidsvision nemen we de behoeftes op.

5.12 Observeren en waarborging

De ontwikkeling van alle kinderen wordt systematisch gevolgd met behulp van Digikeuzebord.

Pedagogisch medewerkers observeren kinderen dagelijks tijdens spel, activiteiten en verzorgingsmomenten. De observaties worden vastgelegd en besproken binnen het team.

Wanneer uit observaties blijkt dat een kind extra ondersteuning nodig heeft, worden ouders betrokken en wordt, indien nodig, de interne begeleider of een externe deskundige ingeschakeld.

5.13 Differentiatie

Ieder kind ontwikkelt zich in een eigen tempo. Pedagogisch medewerkers sluiten daarom aan bij de ontwikkelingsfase van het individuele kind. Activiteiten worden waar nodig aangepast in moeilijkheidsgraad, ondersteuning of uitdaging. Op vaste momenten vinden hiervoor ook de groeps- en leerlingen besprekingen plaats. Naast de vaste momenten is de pedagogische coach op de groep aanwezig om te begeleiden bij het aanbieden van activiteiten die aangesloten worden op de behoeften van de peuters.

Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben krijgen tutoring, extra oefenmomenten of begeleiding in kleine groepjes.

5.14 Ouderbetrokkenheid binnen VE

Ouders zijn een belangrijke partner binnen de voorschoolse educatie. Met elke Piramide thema ontvangen ouders een informatiebrief waarin de woorden van dat thema opgenomen zijn. Ook worden er liedjes, versjes en voorleesverhalen aangedragen.

Elke maand bieden we bij de start van het thema een ouder en kind activiteit aan. Ouders en kinderen gaan aan een speciaal voorbereidde activiteit aan de slag. Dagelijks hebben we een opendeuren beleid waarbij de ouders aan het begin van het dagdeel met hun kind op de groep activiteiten uitvoeren. Op deze manier kunnen we ouders begeleiden in hoe een activiteit aan te kunnen bieden.

Naast onze ouder momenten bieden wij TOELS aan via Meander Omnium. TOELS werkt vanuit maatwerk, waarbij de ontwikkelingsbehoeften van zowel de peuter als de ouders centraal staan. Er wordt gebruikgemaakt van de erkende NJi-programma's *Instapje, Opstapje, Opstap* en *Overstap*. Waar nodig wordt een passend aanbod samengesteld dat aansluit bij de ontwikkeling van de peuter en de thema's die op de peutergroep worden aangeboden. Een belangrijk uitgangspunt is de samenwerking met ouders, waarbij wordt ingezet op een vertrouwensrelatie en het versterken van de ouderbetrokkenheid bij de ontwikkeling van hun peuter. De TOELS-medewerker komt 1x per periode op de groep en ondersteund ouders in het uitvoeren van de activiteiten.

Door het inzetten van Boekenstart stimuleren wij ouders om veel voor te lezen. We helpen ouders hierbij om een rijk taal- en leesklimaat te creëren, waarin dagelijks voorlezen een vaste plaats heeft.

Op de peutergroep beschikken over een actuele en gevarieerde boekencollectie, besteden we extra aandacht aan peuters met een taalontwikkelingsbehoefte en betrekken ouders actief bij het voorlezen thuis. Zo dragen wij samen bij aan een sterke taalontwikkeling en leesmotivatie vanaf jonge leeftijd.

Twee keer per jaar worden ouders uitgenodigd voor een voortgangsgesprek. Hierbij kijken we naar de ontwikkelgebieden van de peuter en bieden we ouders handvatten hoe ze hun peuter thuis kunnen ondersteunen.

6. Kwaliteitszorg

Binnen de peutergroep werken wij planmatig aan de kwaliteit van de voorschoolse educatie volgens de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act). Deze kwaliteitscyclus vormt de basis voor ons handelen en zorgt ervoor dat wij ons aanbod voortdurend evalueren, bijstellen en verbeteren. Door planmatig te werken sluiten wij aan bij de ontwikkelbehoeften van de peuters en blijven wij de kwaliteit van ons VE-aanbod versterken.

De kwaliteit van de voorschoolse educatie wordt geborgd door een structurele kwaliteitscyclus, waarin onder andere de volgende activiteiten plaatsvinden:

- periodieke groeps- en kindbesprekingen, waarbij de ontwikkeling van peuters wordt besproken en het aanbod wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften;
- gezamenlijke werksessies waarin VE-thema's worden voorbereid, geëvalueerd en verder ontwikkeld;
- structureel overleg met de onderbouw van basisschool Al Amana om de doorgaande ontwikkellijn van peutergroep naar groep 1 en 2 te waarborgen;
- pedagogische coaching op de groep, waarbij pedagogisch medewerkers worden begeleid en ondersteund in hun pedagogisch en educatief handelen;
- groepsobservaties en coaching on the job;
- intervisie en collegiale consultatie;
- interne kwaliteitsaudits;
- deskundigheidsbevordering en scholing van pedagogisch medewerkers;
- jaarlijkse evaluatie van het VE-beleid en het pedagogisch handelen.

Wanneer een peuter extra ondersteuning nodig heeft, werken wij samen met ouders en, indien nodig, met externe ketenpartners. Casuïstiek kan, met inachtneming van de privacywetgeving, anoniem worden besproken met andere betrokken professionals om gezamenlijk tot passende ondersteuning te komen. Periodiek vinden er Zorg Advies Overleggen plaats. Tijdens deze overleggen sluiten de GGD-arts, CJG, SWV ZOUT, Leerplichtambtenaar en het zorgteam van Al Amana aan om casuïstiek (anoniem) te bespreken.

Door deze structurele werkwijze blijven wij werken aan de kwaliteit van ons aanbod en realiseren wij een doorgaande ontwikkellijn voor iedere peuter.

6.1 Deskundigheid van medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn op de VE-groep voldoen aan de wettelijke kwalificatie-eisen voor voorschoolse educatie, beschikken over de vereiste taalvaardigheid (minimaal taalniveau 3F) en volgen de verplichte VE-scholing.

Daarnaast ontvangen zij jaarlijks coaching van de pedagogisch beleidsmedewerker/VE-coach. Deze coaching richt zich op het versterken van de pedagogische kwaliteit, de uitvoering van het VE-programma, de interactievaardigheden, opbrengstgericht werken en de verdere professionalisering van de medewerkers.

7. Zorgstructuur

7.1 Ondersteuningsbehoeften peuters

Binnen onze peutergroep staat de ontwikkeling van iedere peuter centraal. Wij volgen de ontwikkeling van de peuters systematisch door middel van observaties en registraties in Digikeuzebord. Op basis van deze observaties sluiten wij aan bij de ontwikkelingsbehoeften van iedere peuter en stemmen wij het VE-aanbod hierop af.

Wanneer een peuter extra ondersteuning nodig heeft, wordt dit tijdig gesignaleerd en besproken tijdens de periodieke kindbesprekingen. Pedagogisch medewerkers werken hierbij nauw samen met de pedagogisch coach/ IB kindcentrum. Ouders worden vanaf het eerste moment betrokken bij de observaties en de vervolgstappen, omdat wij hen zien als een belangrijke partner in de ontwikkeling van hun kind.

Indien nodig wordt, in overleg met ouders, samengewerkt met externe professionals, zoals het consultatiebureau, de jeugdgezondheidszorg, logopedie, het wijkteam of andere betrokken hulpverleners. Door deze samenwerking zorgen wij ervoor dat peuters de ondersteuning krijgen die aansluit bij hun ontwikkelingsbehoeften.

Bij de overgang naar de basisschool zorgen wij voor een zorgvuldige overdracht. Met toestemming van ouders worden relevante observatiegegevens gedeeld met de ontvangende school. Daarnaast vindt, waar nodig, een warme overdracht plaats, zodat de ontwikkeling van de peuter zoveel mogelijk ononderbroken kan worden voortgezet.

Op deze manier biedt onze zorgstructuur een doorgaande lijn in signalering, begeleiding en samenwerking, waarbij het welbevinden en de ontwikkeling van iedere peuter centraal staan.

7.2 Aandachtsfunctionaris

Binnen onze organisatie worden momenteel aandachtsfunctionarissen opgeleid. Zij ronden naar verwachting in oktober hun scholing af. Na afronding ondersteunen zij de pedagogisch medewerkers bij signalen rondom de ontwikkeling, veiligheid en het welzijn van peuters en adviseren zij over passende vervolgstappen. Hierbij wordt gewerkt volgens de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

7.3 Brugfunctionaris

Daarnaast beschikt Kindcentrum Al Amana over een brugfunctionaris. De brugfunctionaris ondersteunt ouders bij praktische vragen of hulpvragen op het gebied van bijvoorbeeld opvoeding, financiën, gezondheid, voorzieningen of contact met instanties. De brugfunctionaris versterkt de samenwerking tussen ouders, de peutergroep en externe organisaties en draagt zo bij aan een laagdrempelige ondersteuning van gezinnen.

7.4 De mentorschap

Iedere peuter heeft een eigen mentor. De mentor is een pedagogisch medewerker van de groep en is het eerste aanspreekpunt voor ouders als het gaat om de ontwikkeling en het welbevinden van hun peuter. Tijdens het intakegesprek worden ouders geïnformeerd over wie de mentor van hun peuter is. Ook worden tijdens dit gesprek afspraken gemaakt over de wenperiode, zodat de overgang naar de peutergroep zo prettig mogelijk verloopt.

Bij het toewijzen van een mentor wordt rekening gehouden met een evenwichtige verdeling van de mentorkinderen en met de aanwezigheid van de pedagogisch medewerkers op de groep. Hierbij heeft de voorkeur dat de mentor de peuter en de ouders op zoveel mogelijk opvangdagen ziet, zodat een vertrouwde relatie kan worden opgebouwd.

De mentor volgt de ontwikkeling van de peuter door middel van observaties en registratie in Digikeuzebord. Daarnaast voert de mentor minimaal twee keer per jaar een oudergesprek waarin de ontwikkeling, het welbevinden en eventuele ondersteuningsbehoeften van de peuter worden besproken. Indien de ontwikkeling of het welbevinden daar aanleiding toe geeft, worden ouders tussentijds uitgenodigd voor een aanvullend gesprek.

Naast de geplande gesprekken is de mentor het vaste aanspreekpunt voor ouders. Tijdens de haal- en brengmomenten is er ruimte voor een korte overdracht over de dagelijkse ervaringen van de peuter. Persoonlijke of vertrouwelijke informatie wordt altijd in een aparte, rustige setting met ouders besproken. Wanneer de mentor afwezig is, wordt deze rol tijdelijk overgenomen door een directe collega. Ouders worden hierover geïnformeerd.

Door het mentorschap worden de ontwikkeling van de peuter en de samenwerking met ouders zorgvuldig gevolgd en wordt een vertrouwde basis gecreëerd voor de begeleiding van iedere peuter.

IKK uren

Er is in de wet IKK geen minimum gesteld aan het aantal coachuren per beroepskracht. Ook is de wijze van de verdeling van de coachuren over de beroepskrachten niet voorgeschreven. Wel moet elke beroepskracht jaarlijks coaching ontvangen. De verdeling van de uren zijn hieronder vastgelegd.

Kindcentra Al Amana heeft gekozen voor een gecombineerde functie coach/beleidsmedewerker/VVE coach en beleidsmedewerker/iber/VVE coach.

Elk jaar wordt vastgelegd hoeveel uur een pedagogisch coach minimaal in gezet moet worden. Dit wordt berekend aan de hand van het aantal fte’s per groep, volgens de

rekenregel: (50 uur x het aantal kindercentrum, per lrk nummer) + 10 uur x aantal FTE pedagogisch medewerkers) Voor Al Amana is dit 50 + 29 =79

Wettelijke bepaling en verdeling aantal uren: VE coach

Voor de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach moet per jaar het aantal doelgroeppeuters x tien beschikbaar zijn. De peildatum is 1 januari. Er zijn 29 doelgroep kinderen.

Uren verdeling

In totaal gaat het om 368 uur (290 + 79 = 368)

Deze uren delen we op de volgende manier in:

- 125 uur deskundigheidsbevordering (gezonde kinderopvang, Meldcode, Piramide digitaal) totaal om in te vullen voor trainingen rond geleerde kennis vertalen naar vaardigheden (taal stimuleren, zelfvertrouwen bij peuters vergroten)
- 100 uur individuele coaching gemiddeld 1 uur per week
- 56 uur coaching on the job
- 20 uur implementatie piramide digitaal
- 15 uur Kindbesprekingen
- 20 uur beleidszaken
- 33 uur voor overleggen en trainingen en deskundigheidsbevorderingen ontwikkelen en organiseren

7.5 Scholing

Het scholingsplan staat de komende jaren in het teken van “werken aan de kwaliteit binnen de VVE” en omhelst de volgende thema's

1) implementatie van piramide digitaal
2) E-learning Piramide digitaal
3) Gezonde kinderopvang
4) Meldcode herhaling en voor de nieuwe medewerkers
5) EHBO
6) Geleerde kennis vertalen naar vaardigheden op de groep
7) VVE opleidingen (piramide trainingen voor de nieuwe medewerkers en invallers)
8) Indien nodig 3f certificaat

7.6 Stagiaires en vrijwilligers

Stichting Kindcentra Al Amana is bezig met een aanvraag voor een erkend leerbedrijf en houdt zich aan de normen van de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB; voorheen bij Calibris). Er wordt gewerkt met stagiaires die een beroepsopleidende

leerweg volgen (BOL stagiaires),conform de cao Kinderopvang. Een stagiaire staat altijd boventallig op de groep. Bij inzet van stagiaires wordt rekening gehouden met de opleidingsfase. Stagiaires voeren, onder begeleiding van de pedagogisch medewerker, taken en werkzaamheden uit, als onderdeel van hun leerproces. De taken en leerdoelen zijn afhankelijk van opleiding en niveau en worden vooraf met de stagiaire en de school besproken en vastgelegd. De pedagogisch medewerker blijft verantwoordelijk.

Stagiairs:

Praktijkschool
Op de groep kan een leerling van de praktijkschool rondlopen. Zij zijn er ter ondersteuning van de pedagogisch medewerker. Zij dragen geen verantwoordelijkheid voor de groep of kinderen individueel. Zij helpen met spulletjes klaarzetten, jassen aan/uit, huishoudelijke klusjes. De stagiaire is gekoppeld aan een pedagogisch medewerker die haar/hem begeleidt.

Snuffelstage:
Middelbare scholieren bieden wij een snuffelstage aan. Dit is een beperkte periode voor enkele uren per week. De stagiaire draagt geen verantwoordelijkheid voor de groep of voor kinderen individueel. Zij ondersteunen de pedagogisch medewerkers in hun dagelijkse werkzaamheden; spullen klaarzetten, meehelpen met activiteiten, kinderen helpen en huishoudelijke klusjes (vegen, tafels schoonmaken etc.)

Jaarverslag:
Op de groepen zijn er stageplekken voor MBO (PW3) en HBO (SPH, Pedagogiek, Pabo) stagiaires. Zij worden begeleid naar beginnend beroepskracht. Dit betekent dat er verwacht wordt dat zij aan het einde van hun stage de volledige verantwoording kunnen dragen van de groep en kinderen individueel. Hiervoor worden ze op de groep begeleid door een van de Pedagogisch Medewerker van de groep. De HBO'er wordt begeleid door een collega met een HBO-achtergrond.

Vrijwilligers:
Naast de pedagogisch medewerkers is er een mogelijkheid voor een vrijwilliger op de groep. De vrijwilliger ondersteunt de pedagogisch medewerkers in hun dagelijkse werkzaamheden (voorbereiden activiteiten, kinderen helpen, spullen klaarzetten etc.) en draaien volledig mee in het dagprogramma. Zij dragen echter geen volledige verantwoordelijkheid voor de groep. De pedagogisch medewerkers van de groep zijn voor de vrijwilliger de aanspreekpersonen.
Vanuit de achtergrond van de organisatie (welzijnswerk) bieden we ruimte aan vrijwilligers die specifieke aandachtspunten hebben, zoals het oefenen van de Nl taal, toewerken naar een carrière in de kov of re-integratie in het arbeidsproces. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van de locatie waarop de vrijwilliger ingezet kan en wil worden.

7.7 Oudercommissie

Met de integratie van de peutergroep binnen Al Amana verandert ook de manier waarop ouderbetrokkenheid wordt georganiseerd. Vanaf september 2026 maakt de peutergroep

onderdeel uit van het IKC van Al Amana. Hierdoor worden de lijnen tussen opvang en onderwijs korter en vindt afstemming steeds meer plaats binnen één gezamenlijke structuur. Ouders van de peutergroep blijven betrokken bij de ontwikkeling en kwaliteit van het IKC. Hierbij wordt aangesloten bij de bestaande communicatie- en overlegstructuren van Al Amana. In de praktijk betekent dit dat ouders van de peutergroep via dezelfde communicatielijnen worden geïnformeerd en betrokken als ouders van school. Ook worden onderwerpen en activiteiten die het hele IKC aangaan gezamenlijk afgestemd.

Binnen het IKC Al Amana hebben ouders van de peutergroep ouderrecht en adviesrecht binnen de groep waar hun kind geplaatst is. Dit betekent dat zij betrokken worden bij onderwerpen die specifiek de peutergroep aangaan en hierover advies kunnen geven.
Het adviesrecht geldt uitsluitend voor de eigen groep; ouders van de peutergroep hebben geen adviesrecht over beleid van de BSO of de school.
Instemmingsrecht ligt bij de medezeggenschapsraad (MR) van de school en is niet van toepassing op de kinderopvang of de VE-peutergroep.

8. Praktische werkwijze

8.1 Openingstijden

De VE-peutergroep is geopend op:

- Maandag, dinsdag en donderdag
    - Ochtendgroep: 08.30 – 12.30
    - Middaggroep: 13.00 – 17.00
- Woensdag en vrijdag
    - Ochtendgroep: 8.30 – 12.30

Dit betekent dat doelgroeppeuters per week 32 uur VE kunnen volgen. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de landelijke VE-norm van 960 uur in anderhalf jaar. De verruiming van het VE-aanbod naar 16 uur per week (landelijke norm sinds 1 januari 2021) wordt volledig gerealiseerd; er wordt niet gewerkt met een 3-urenrooster.

De planning van de dagdelen is afgestemd op de VE-indicaties die kinderen ontvangen via het consultatiebureau of de gemeente.

Het streven is om studiedagen zoveel mogelijk op de woensdag- en vrijdagmiddag te plannen zodat de continuiteit gewaarborgd blijft. De exacte studiedagen worden jaarlijks vooraf aan ouders gecommuniceerd.

8.2 Eten en drinken

Kinderen nemen zelf fruit mee naar de peutergroep. Gedurende de dag drinken de kinderen water. Wij eten gezamenlijk aan tafel en dringen geen eten op.

Pm'ers eten en drinken samen met de kinderen en houden pauze tussen 12.30-13.00 uur.

8.3 Stamgroepen

Kindcentrum Al Amana streeft naar een vertrouwde en veilige omgeving voor de kinderen, daarom wordt er gewerkt met vaste stamgroepen en vaste gezichten op onze peutergroepen. De VE-peutergroep van Al Amana biedt voorschoolse educatie aan kinderen van 2 tot 4 jaar. De groep bestaat uit maximaal 16 kinderen per dagdeel, begeleid door 2 vaste pedagogisch medewerkers.

De beroepskracht-kind-ratio (BKR), groepsgrootte en de opleiding van de pedagogisch medewerker zijn essentieel voor de kwaliteit van de opvang. De BKR voor groepen van 2-4 jarigen is 1 beroepskracht op 8 kinderen. De binnenruimte is ten minste 3.5 m² per kind op

de groep. Daarnaast is er 3 m² vaste buitenspeelruimte per aanwezig kind.

Bij Al Amana werken 2 pm-ers per dagdeel. Het totale team bestaat uit 3 medewerkers. De pm-ers werken op vaste dagen. Wanneer er 3 pm-ers aanwezig zijn dan betekent dit dat er tijdelijk een extra pm-er is die bepaalde kinderen extra ondersteuning of aandacht geeft of extra in de groep meewerkt, zodat de vaste pm-er tijd heeft om kinderen die dit nodig hebben extra aandacht te geven.

Het rooster is zo samengesteld dat er altijd een pm-er overlapt die de dag ervoor ook gewerkt heeft zodat bijzonderheden goed kunnen worden overgedragen.

8.4 Dagplanning

De peutergroep werkt met het Piramide-programma, waarin spel, thema's en ontwikkelingsgebieden centraal staan. Hieronder volgt de dagelijkse planning voor alle dagdelen.

Dagplanning Ochtendgroep (08.30 – 12.30)
08.30 – 09.00 Inloop & open-deurenbeleid Vrij spel in hoeken, speellokaal of buiten
09.00 – 09.15 Opruimen & overgang naar kring
09.15 – 09.35 Kringmoment (taal, sociaal-emotioneel, thema Piramide)
09.35 – 10.15 VE-activiteit (taal, motoriek, rekenen, spel of creatief)
10.15 – 10.30 Fruitmoment (kinderen brengen eigen fruit en drinken mee)
10.30 – 11.15 Buitenspelen of speellokaal (grove motoriek)
11.15 – 11.45 Hoekenspel & verdieping VE-activiteiten
11.45 – 12.30 Voorlezen, afronden & ophalen

Dagplanning Middaggroep (13.00 – 17.00)
13.00 – 13.30 Inloop & open-deurenbeleid Vrij spel in hoeken, speellokaal of buiten
13.30 – 13.45 Opruimen & overgang naar kring
13.45 – 14.10 Kringmoment (taal, sociaal-emotioneel, thema Piramide)
14.10 – 14.50 VE-activiteit (creatief, spel, motoriek, rekenen)
14.50 – 15.00 Rijstwafel & limonade (kinderen nemen dit zelf mee)
15.00 – 15.45 Buitenspelen of speellokaal
15.45 – 16.30 Hoekenspel & verdieping VE-activiteiten
16.30 – 17.00 Voorlezen, afronden & ophalen

8.6 Thema planning

Samen met de kleuterbouw volgen we de thema Piramide jaarplanning. Deze in opgenomen in onze eigen jaarplanning. Voor afgaan aan een thema streven we ervoor om de thema's voor te bereiden en de thema Planning van Piramide op te hangen in Piramide digitaal. In de toekomst hebben we de ambitie om ook de aansluitende logo3000 woordclusters en praatplaten in te plannen.

8.7 Open deuren beleid:

Het open-deurenbeleid wordt aangeboden op vaste momenten:

Ochtend: 08.30 – 09.00 uur
Middag: 13.00 – 13.30 uur

Het open-deurenbeleid wordt alleen aangeboden wanneer dit past bij de groepssamenstelling en het welzijn van de kinderen. Bij wenkinderen of onrust wordt het niet aangeboden of eerder beëindigd.

8.8 Verlaten van de stamgroep

Kinderen verlaten de stamgroep alleen voor activiteiten die passen binnen het VE-programma en binnen de veilige structuur van de locatie.

Buitenspelen

Dagelijks spelen de kinderen buiten op het plein. Hier kunnen zij bewegen, ontdekken en hun motoriek ontwikkelen. Pedagogisch medewerkers begeleiden het buitenspelen actief en volgen de afspraken uit het beleid Veiligheid & Gezondheid. De peuters zijn buiten duidelijk zichtbaar doordat ze een hesje dragen.

Speellokaal

Voor bepaalde activiteiten (motoriek, spel, kringactiviteiten) maken we gebruik van het speellokaal. Kinderen gaan altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.

8.9 Benodigdheden vanuit huis

Ouders zorgen ervoor dat hun kind dagelijks een tas meeneemt met:

- luiers
- luierdoekjes
- reservekleding
- fruit
- rijstwafels
- limonade of water

Pedagogisch medewerkers informeren ouders wanneer materialen moeten worden aangevuld.

8.10 Wennen

Tijdens het intakegesprek maken ouders kennis met onze werkwijze. We bespreken het pedagogisch beleid, de afspraken rondom veiligheid en gezondheid, het dagritme en de mentor van de peuter. Daarnaast is er ruimte om de ontwikkeling, behoeften en eventuele bijzonderheden van de peuter te bespreken, zodat wij vanaf de start kunnen aansluiten bij wat de peuter nodig heeft.

Om de overgang naar de peutergroep zo prettig mogelijk te laten verlopen, bieden wij iedere nieuwe peuter een wenperiode aan. Gedurende de eerste twee weken bezoekt de peuter de groep twee uur per opvangdag. Tijdens deze periode maakt de peuter in een rustig tempo kennis met de pedagogisch medewerkers, de andere peuters, de speelomgeving en het dagritme.

Na deze twee weken wordt de opvang, in overleg met ouders en afgestemd op het welbevinden van de peuter, uitgebreid naar vier uur per opvangdag. Wanneer uit observaties blijkt dat een peuter meer tijd nodig heeft om zich veilig en vertrouwd te voelen, passen wij het wenproces aan. De duur van de opvang wordt dan tijdelijk afgestemd op de behoeften van de peuter.

Na een schoolvakantie van langer dan twee weken starten wij geen nieuwe wenperiodes. In deze periode ligt de focus op het opnieuw laten wennen van de peuters die de groep al bezoeken, zodat rust, structuur en een veilig groepsklimaat eerst worden hersteld.

8.11 Feestdagen

Binnen peutergroep Al Amana wordt het VE-thema *Feest* verrijkt met aandacht voor Eid-ul Fitr, Eid-ul Adha, de Ramadan en de Hadj-periode. Deze thema's worden op een speelse en leeftijdsgerichte manier aangeboden, passend bij de belevingswereld van peuters.

Tijdens de Ramadan ligt de nadruk op saamhorigheid, zorg voor elkaar en goede daden, bijvoorbeeld door middel van liedjes, verhalen, knutselactiviteiten en eenvoudige smeekbeden. Tijdens de Hadj maken peuters op een laagdrempelige manier kennis met de betekenis en enkele elementen van deze periode.

Daarnaast is er aandacht voor andere islamitische thema's, zoals profetenverhalen en waarden en normen. Waar mogelijk wordt de invulling afgestemd met de onderbouw en de identiteit werkgroep van basisschool Al Amana, zodat er sprake is van een doorgaande lijn. In onze jaarplanning worden de islamitische thema's opgenomen.

8.12 Sluitingsdagen

De VE-peutergroep is 40 weken per jaar geopend. Tijdens schoolvakanties en officiële feestdagen is de groep gesloten. Hieronder staat het overzicht voor schooljaar 2026–2027, gebaseerd op de regio Midden Nederland:

- Maandag 19 oktober t/m vrijdag 24 oktober 2026
- Maandag 22 december 2026 t/m vrijdag 2 januari 2027
- Maandag 23 februari t/m vrijdag 27 februari 2027
- Maandag 27 april t/m vrijdag 9 mei 2027 (Inclusief Koningsdag en Hemelvaart)
- Maandag 14 juli t/m vrijdag 22 augustus 2027
- Islamitische feestdagen (gesloten)

De VE-groep is gesloten op:

- Eid al-Fitr 2027 (verwachte datum: dinsdag 13 april 2027)
- Eid al-Adha 2027 (verwachte datum: zaterdag 20 juni 2027) *valt in het weekend, geen extra sluiting nodig*

Let op: islamitische feestdagen zijn afhankelijk van de maankalender. De exacte datum wordt jaarlijks gecommuniceerd aan ouders.

Nationale feestdagen (gesloten)

- Eerste kerstdag – 25 december 2026
- Tweede kerstdag – 26 december 2026
- Nieuwjaarsdag – 1 januari 2027
- Goede Vrijdag – 2 april 2027
- Pasen – 5 & 6 april 2027

- Koningsdag – 27 april 2027
- Bevrijdingsdag – 5 mei 2027
- Hemelvaartsdag – 14 mei 2027
- Pinksteren – 24 & 25 mei 2027

8.11 Samenwerking met de BSO

In hetzelfde schoolgebouw is een BSO aanwezig. De BSO heeft eigen openingstijden, eigen ruimtes en een eigen beleidsplan. De VE-peutergroep wordt niet samengevoegd met de BSO. De stamgroep van de peutergroep blijft een vaste en herkenbare omgeving voor de kinderen